

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIO STATUTO NR. I-886 1, 2, 3, 8, 20,
22, 22¹, 25, 32, 41 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS KONSULINIO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-509 3, 6 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS
TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMO NR. XII-1519 7 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22¹, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Konsulinio statuto projektas) ir lydimieji teisės aktai: Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Konsulinio mokesčio įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai) parengti siekiant į Lietuvos nacionalinę teisę perkelti 2019 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos (ES) 2019/997, kuria nustatomas ES laikinasis kelionės dokumentas ir panaikinamas Sprendimas 96/409/BUSP (toliau – Direktyva (ES) 2019/997), nuostatas.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1) nustatyti Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento (toliau – ES LKD) išdavimo Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose (toliau – Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos) teisinius pagrindus;

2) nustatyti bendradarbiavimo su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis (toliau – ES valstybės) dėl ES LKD išdavimo Lietuvos Respublikos piliečiams ar Konsulinio statuto projekte nurodytiems Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantiems užsieniečiams teisinius pagrindus;

3) patikslinti konsulinio mokesčio objektą ir konsulinio mokesčio lengvatą nustatant, kad už ES LKD išdavimą LR konsulinėse įstaigose imamas konsulinis mokestis, ir atvejus, kuriais taikoma konsulinio mokesčio lengvata;

4) įstatymuose vartojamą asmens grįžimo pažymėjimo (toliau – AGP) sąvoką pakeisti Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento sąvoka, taip pat patikslinti Lietuvos Respublikos konsuliniame statute vartojamą konsulinės pagalbos sąvokos apibrėžtį.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento (direktorius Audrius Bendinskas, tel. 8 706 52 607, el. p. audrius.bendinskas@urm.lt) Konsulinės teisės ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyriaus (vedėjas Marius Juška, tel. 8 706 52 893, el. p. marius.juska@urm.lt) patarėjas Vytas Babravičius (tel. 8 706 52 614, el. p. vytas.babravicius@urm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

1. Į Konsulinį statutą yra perkeltos 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyvos (ES) 2015/637 dėl koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonių, skirtų neatstovaujamų Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti, ir kuria panaikinimas Sprendimas

95/553/EB, nuostatos, bet Konsulinio statuto 1 straipsnyje nėra nuorodos į Konsulinio statuto priedą, kuriame nurodomi įgyvendinami ES teisės aktai.

2. Konsulinio statuto 2 straipsnio 3 dalyje esantis konsulinės pagalbos sąvokos apibrėžimas apima ne visus konsulinės pagalbos atvejus ir neviseškai atitinka Konsulinio statuto III skyriaus pirmojo skirsnio nuostatas, nes jame įtvirtinama, kad konsulinė pagalba teikiama Lietuvos Respublikos piliečiams ir, Konsuliniame statute nustatytais atvejais, – asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje. Toks apibrėžimas nėra tikslus ir neatitinka dabartinio teisinio reguliavimo, nes konsulinė pagalba dabar jau yra teikiama ir ES piliečiams, tam tikrais atvejais – ir jų šeimos nariams.

3. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, yra išduodami du skirtingi tokią pačią paskirtį turintys dokumentai: AGP – Lietuvos Respublikos piliečiams ir asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, ir laikinasis kelionės dokumentas (LKD) – neatstovaujamiems ES piliečiams.

LKD išdavimą reglamentuoja 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas 96/409/BUSP dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo (toliau – Sprendimas 96/409/BUSP), kuris nuo 2025 m. gruodžio 8 d. neteks galios. Pagal Sprendimą 96/409/BUSP, Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos LKD gali išduoti, jeigu dokumento gavėjas yra valstybės narės pilietis, kurio pasas ar kelionės dokumentas buvo pamestas, pavogtas arba sunaikintas ar kuris laikinai jo neturi; taip pat jeigu toks asmuo yra šalies, kurioje asmens kilmės valstybė narė neturi pasiekiamos diplomatinės ar konsulinės atstovybės, galinčios išduoti kelionės dokumentą, teritorijoje arba toje teritorijoje, kurioje tai valstybei nėra atstovaujama kitu būdu. Sprendime 96/409/BUSP nustatoma konsultacijų dėl LKD išdavimo procedūra su ES piliečio pilietybės valstybe, kurios valdžios institucijos iš anksto oficialiai turi leisti išduoti LKD. Vadovaudamasi Sprendimu 96/409/BUSP, valstybės narės konsulinė įstaiga LKD savo piliečiams išduoti negali.

Konsulinio statuto 20 straipsnyje nustatoma, kad Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos Lietuvos Respublikos piliečiams gali išduoti AGP Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatyme nustatytais atvejais, užsienio valstybėje gimusiems nepilnamečiams vaikams, kurių tėvai ar vienas iš tėvų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje turintiems asmenims be pilietybės, kurie būdami užsienio valstybėje prarado kelionės dokumentą ar kurių kelionės dokumentas tapo netinkamas naudoti arba pasibaigė jo galiojimo laikas, ir užsieniečiams Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytais atvejais. Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnyje nustatoma, kad Lietuvos Respublikos piliečiams AGP gali būti išduotas, kai asmens tapatybės kortelė ir (ar) pasas prarandami, tampa netinkami naudoti, pasibaigia jų galiojimo laikas ar yra šio įstatymo 6 straipsnio 9 dalyje nurodytų priežasčių, dėl kurių užsienio valstybėje esančiam piliečiui asmens tapatybės kortelė ir (ar) pasas negali būti išduoti (piliečiui nustatyta kardomoji priemonė – dokumentų paėmimas ar užsienio valstybėje esantis pilietis yra ieškomas Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų, išskyrus atvejus, kai ieškomas kaip dingęs be žinios). AGP gali būti išduotas tik grįžti į Lietuvą, nors pareiškėjas būtų deklaravęs išvykimą iš Lietuvos Respublikos ir jo nuolatinė gyvenamoji vieta būtų kitoje valstybėje narėje. Ir AGP, ir LKD išduodami paprastai ne ilgesniam kaip 15 dienų laikotarpiui, išskyrus išimtinės aplinkybės. Teisės aktuose nenustatyta pareigos asmenims, kuriems išduotas AGP ar LKD, po kelionės juos grąžinti.

4. Konsulinio mokesčio įstatyme nustatoma, kad už AGP ir LKD išdavimą imamas konsulinis mokestis, ir atvejai, kada yra taikomos konsulinio mokesčio lengvatos: asmenims, kurie dėl svarbių priežasčių (nelaimingo atsitikimo, ligos, nukentėję nuo nusikalstamos veikos) negali

sumokėti konsulinio mokesčio, – pateikusiems šių svarbių priežasčių buvimo faktą patvirtinantį dokumentą, ir Lietuvos Respublikos institucijos prašymu užsienio valstybėje be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems buvo išduotas Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas arba kurių tėvai (ar vienas iš tėvų) yra Lietuvos Respublikos piliečiai, parvežti į Lietuvos Respubliką.

5. Konsulinio statuto 22 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatoma, kad valstybės materialine pagalba laikomos ir kitos ES valstybės Lietuvos Respublikos piliečiui, kaip neatstovaujamam ES piliečiui, suteiktos konsulinės pagalbos išlaidos, atlygintos Konsulinio statuto 22¹ straipsnyje nurodytomis valstybės lėšomis, ir kad tokia pagalba yra grąžintina. Konsulinio statuto 22¹ straipsnyje nustatoma, kad gavus ES valstybės prašymą atlyginti Lietuvos Respublikos piliečiui, kaip neatstovaujamam ES piliečiui, suteiktos konsulinės pagalbos išlaidas, jos ES valstybei užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 12 mėnesių atlyginamos iš Užsienio reikalų ministerijai valstybės biudžete numatytų asignavimų. Konsuliniame statute nenustatoma pagrindo materialine pagalba laikyti išlaidų, kurių galėtų patirti kita ES valstybė, teikdama konsulinę pagalbą Lietuvos Respublikos piliečių šeimos nariams ar kitiems Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantiems užsieniečiams.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Konsulinio statuto projektas

1. Atsižvelgiant į Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 12 punktą, siūloma Konsulinio statuto 1 straipsnį papildyti nuoroda į Konsulinio statuto priedą, kuriame nurodomi įgyvendinami ES teisės aktai. Atitinkamai Konsulinio statuto priede papildomas įgyvendinamų ES teisės aktų sąrašas – įtraukiama Konsulinio statuto projektu įgyvendinama Direktyva (ES) 2019/997 ir, atsižvelgiant į šį aprašą, daromi kiti techninio pobūdžio pakeitimai.

2. Siekiant, kad Konsuliniame statute įtvirtinta sąvoka „konsulinė pagalba“ visiškai atitiktų Direktyvos (ES) 2015/637 ir Direktyvos (ES) 2019/997 nuostatas, Konsulinio statuto projektu siūloma patikslinti jos apibrėžtį. Pagal Direktyvos (ES) 2015/637 9 straipsnį, LKD išdavimas yra vienas iš konsulinės pagalbos elementų, o Direktyvos (ES) 2019/997 7 straipsnyje nurodoma galimybė ES LKD išduoti ir nuostatoje nurodytiems užsieniečiams. Atitinkamai siūloma patikslinti konsulinės pagalbos sąvoką ir nustatyti, kad konsulinė pagalba yra konsulinės funkcijos, kurias atlieka Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai (toliau – konsuliniai pareigūnai) Konsuliniame statute nustatytais atvejais, ir yra teikiama ne tik Lietuvos Respublikos piliečiams, bet ir užsieniečiams, t. y. ES piliečiams, taip pat Lietuvos Respublikoje ar kitoje ES valstybėje teisėtai gyvenantiems Lietuvos Respublikos ir kitų ES valstybių piliečių šeimos nariams užsieniečiams, kurie nėra ES piliečiai, ir kitiems užsieniečiams, kuriems Lietuvos Respublika arba kita ES valstybė pagal tarptautinę ar nacionalinę teisę yra suteikusi apsaugą. Taip pat, siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo, siūloma sąvokos apibrėžtyje vietoj pavyzdinio konsulinės pagalbos atvejų sąrašo išvardyti visus Konsulinio statuto III skyriaus pirmajame skirsnyje nustatytus konsulinės pagalbos teikimo atvejus.

Siekiant teisinio aiškumo, siūloma papildyti Konsulinio statuto 2 straipsnį 7 dalimi ir joje nurodyti teisės aktus, kuriuose apibrėžtos sąvokos vartojamos Konsuliniame statute.

3. Atsižvelgiant į tai, kad konsulinių pareigūnų teikiama konsulinė pagalba ir kitos konsulinės paslaugos yra administracinės paslaugos, siūloma Konsulinio statuto 3 straipsnio 1

dalyje nustatyti, kad konsuliniai pareigūnai, be kitų šioje nuostatoje išvardintų teisės aktų, vadovaujasi ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu.

4. Siūloma įtvirtinti atvejus, kada gali būti išduotas ES LKD, t. y. kai asmens pasas, asmens tapatybės kortelė arba kelionės dokumentas buvo pamestas, pavogtas ar sunaikintas, arba kai paso, asmens tapatybės kortelės ar kelionės dokumento per pagrįstą laiką negalima gauti kitu būdu. Atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/997 nuostatas, Konsulinio statuto projektu nesiūloma nustatyti baigtinio atvejų, kai kelionės dokumento per pagrįstą laiką negalima gauti kitu būdu, sąrašo. Iš konsulinių krizių valdymo ar konsulinės pagalbos teikimo praktikos matyti, kad atvejų ar aplinkybių, kai asmeniui turi būti suteikta skubi konsulinė pagalba, įskaitant laikinojo kelionės dokumento išdavimą, gali būti įvairių, jų visų numatyti netikslinga. Direktyvos (ES) 2019/997 preambulėje pažymima, kad, be nustatytų procedūrų, būtinas pakankamas lankstumas išimtinėmis aplinkybėmis, todėl vertinti, ar asmuo pasą arba kelionės dokumentą gali gauti per pagrįstą laiką, ir sprendimą priimti gali konsulinis pareigūnas. Direktyvos (ES) 2019/997 preambulėje pateikiama ir tokių situacijų pavydžių (kelionės metu gimsta kūdikis arba pasibaigia asmens dokumentų galiojimas).

5. Atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/997 3 straipsnio 1 dalį, pagal kurią leidžiama valstybėms narėms nuspręsti ES LKD išduoti ne tik neatstovaujamiems ES piliečiams, bet ir kitiems pareiškėjams pagal 7 straipsnį, įskaitant, bet neapsiribojant, ir savo piliečius (toliau visos 5.2 papunktyje nurodytos asmenų grupės kartu – pareiškėjai), siūloma:

5.1. atsisakyti AGP išdavimo ir vietoj dviejų tos pačios paskirties, bet skirtingoms asmenų kategorijoms išduodamų, laikinų kelionės dokumentų (AGP ir LKD) išduoti vienos formos laikiną kelionės dokumentą – ES LKD;

5.2. nustatyti kategorijas asmenų, kuriems konsuliniai pareigūnai gali išduoti ES LKD:

1) Lietuvos Respublikos piliečiams, kuriems šiuo metu išduodamas AGP. Pabrėžtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 13 straipsnio 1 punktu ir 14 straipsniu ir atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/997 preambulės 4 punktą, į šią kategoriją pateks ir šiuo metu Konsulinio statuto 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti užsienio valstybėje gimę nepilnamečiai vaikai, kurių tėvai ar vienas iš tėvų yra Lietuvos Respublikos piliečiai;

2) ES valstybių piliečiams. Siūloma, kad ES LKD būtų išduodami ne tik trečiosiose valstybėse neatstovaujamiems ES valstybių piliečiams, kuriems šiuo metu gali būti išduotas LKD, bet ir ES valstybių piliečiams, kuriems šiuo metu LKD neišduodami. Siūloma nustatyti galimybę ES LKD išduoti ES piliečiams, esantiems ES valstybių teritorijoje, kur nėra jų pilietybės valstybės atstovybės, taip pat, Lietuvos Respublikos ir ES valstybės ar jų institucijų sudarytuose susitarimuose nustatytais atvejais, – ES piliečiams, siekiantiems gauti ES LKD šalyje, kurioje yra jų pilietybės valstybės atstovybė;

3) Lietuvos Respublikos ir kitų ES piliečių šeimos nariams užsieniečiams, kurie nėra ES piliečiai, lydintiems tuos Lietuvos Respublikos ar ES piliečius, ir jeigu tie šeimos nariai yra teisėti gyventojai valstybėje narėje. Šiems asmenims šiuo metu LKD neišduodami;

4) užsieniečiams, kuriems Lietuva yra suteikusi pabėgėlio statusą, papildomą apsaugą, ir asmenims be pilietybės, jeigu šie užsieniečiai turi teisę gyventi Lietuvoje ir jei jų kelionės tikslas yra Lietuva. Direktyvos (ES) 2019/997 7 straipsnio 1 dalies e punkte nustatoma, kad ES LKD pasirinktinai gali būti išduodamas užsieniečiams, kuriems Lietuva arba kita valstybė narė pagal tarptautinę ar nacionalinę teisę yra suteikusi apsaugą ir kurie yra teisėti valstybės narės gyventojai. Atsižvelgiant į tai, kad minėtos Direktyvos nuostatos yra neprivalomos, valstybės narės, pagal Komisijos išaiškinimą, gali pasirinkti, kokia apimtimi šias nuostatas perkelti į nacionalinę teisę. Dėl to išduodant ES LKD numatoma apsiriboti tik Lietuvos

Respublikoje teisėtai gyvenančiais užsieniečiais, kuriems yra suteiktas pabėgėlio statusas, papildoma apsauga, ir asmenimis be pilietybės, t. y. asmenimis, kurie dėl objektyvių priežasčių negali pasinaudoti savo pilietybės valstybės konsuline apsauga. Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2024 m. balandžio mėn. duomenimis, Lietuvos Respublikoje gyvena 2 820 tokių asmenų.

Pažymėtina, kad Lietuvos konsulinių įstaigų tinklo aprėptis nėra tokia plati (kai kuriuose Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos regionuose) kaip kitų, didesnių ES valstybių, todėl Lietuva konsulinės pagalbos teikimo požiūriu yra labiau naudos gavėja negu davėja.

Metai	LR konsulinių įstaigų Lietuvos piliečiams išduotų AGP skaičius	LR konsulinių įstaigų neatstovaujamiems ES piliečiams išduotų LKD skaičius	Kitų ES valstybių Lietuvos piliečiams išduotų LKD skaičius
2021	7 066	2	Nėra duomenų
2022	5 335	7	100
2023	3 196	3	77

Atsižvelgiant į tai ir solidarizuojantis konsulinės pagalbos teikimo srityje su kitomis ES valstybėmis, Konsulinio statuto projekto 20 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad LR konsulinės įstaigos ES LKD išduotų ne tik Lietuvos piliečiams ir neatstovaujamiems ES piliečiams, bet ir kitoms Direktyvos (ES) 2019/997 7 straipsnio 1 dalyje nurodytoms grupėms priskiriamiems asmenims.

Priėmus minėtas nuostatas, vietoj dabar išduodamų LKD ir AGP būtų išduodamas modernesnis ir labiau apsaugotas vienodo formato ES LKD. Direktyvos (ES) 2019/997 preambulėje ir 8, 9 ir 11 straipsniuose nurodoma, kad Europos Komisija šių blankų apsaugai skirs itin daug dėmesio. AGP pakeitimas ES LKD būtų labai naudingas Lietuvos Respublikos piliečiams, kurie dabar gavę AGP yra priversti keliauti tik į Lietuvą, nors jų gyvenamoji vieta būtų kitoje valstybėje narėje. Tokia tvarka Lietuvos Respublikos piliečiams kelia didelių nepatogumų. Be to, patvirtinus vieno formato dokumentą visoms Konsulinio statuto projekto 3 straipsniu keičiamo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytoms asmenų kategorijoms, sumažėtų administracinė našta: vietoj dabar išduodamų dviejų skirtingo formato dokumentų blankų (AGP ir LKD) būtų perkami, užsakomi, gaminami ir išduodami vieno formato ES LKD blankai.

6. Siūloma Konsuliniame statute nustatyti privalomą išankstinį konsultavimąsi dėl ES LKD išdavimo su ES valstybe, kurios pilietis yra pareiškėjas ar pareiškėjo lydimas šeimos narys ir (ar) kurios teisėtas gyventojas yra pareiškėjas. ES LKD nebūtų išduodamas, jeigu atitinkama ES valstybė narė prieštarautų dėl ES LKD išdavimo.

Direktyvos (ES) 2019/997 preambulėje nurodoma, kad piliečiui, praradusiam kelionės dokumentą, gali kilti rimtų sunkumų, todėl išimtinėmis aplinkybėmis būtinas pakankamas lankstumas ir konsultacijos. Siūloma tiesiogiai perkelti Direktyvos (ES) 2019/997 4 straipsnio 6 dalį ir nustatyti, kad ypatingos skubos atveju konsulinis pareigūnas, išnaudojęs turimas ryšio su atitinkama ES valstybe priemones, gali išduoti ES LKD ir nepasikonsultavęs, bet tokiu atveju apie dokumento išdavimą nedelsdamas turi informuoti atitinkamą ES valstybę. Tokia išimtinė nuostata būtų taikoma tik neatstovaujamiems ES valstybių piliečiams (metinių konsulinės veiklos ataskaitų duomenimis, 2021–2023 metais šiai asmenų kategorijai Lietuva išdavė 12 LKD, t. y. per metus vidutiniškai 4 LKD). Kitiems pareiškėjams konsuliniai pareigūnai ES LKD galės išduoti tik pasikonsultavę su atitinkama ES valstybe.

Konsuliniame statute siūloma įtvirtinti, kad ES valstybės kreipimasi į Lietuvos Respubliką dėl konsultacijos nagrinėja, sprendimus dėl ES LKD išdavimo priima ir atitinkamą ES valstybę apie tai informuoja konsuliniai pareigūnai.

Siūloma nustatyti, kad tais atvejais, jeigu Lietuvos Respublika prieštarauja, kad kita ES valstybė išduotų ES LKD su Lietuvos Respublika susijusiam pareiškėjui, apie tokį prieštaravimą priėmęs sprendimą konsulinis pareigūnas informuoja padedančiąją valstybę ir sprendžia konsulinės pagalbos suteikimo pareiškėjams klausimą. Užklausų gavimo, vertinimo ir atsakymų pateikimo valstybės narės konsuliniam pareigūnui procedūra bus nustatyta užsienio reikalų ministro įsakymu patvirtintame Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo, grąžinimo, grąžintų Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų sunaikinimo ir informacijos apie Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentus teikimo tvarkos apraše.

7. Siūloma įtvirtinti ES LKD galiojimo terminų apskaičiavimo taisyklę. ES LKD galiojimo terminas paprastai neturėtų būti ilgesnis kaip 15 kalendorinių dienų, išskyrus išimtines aplinkybes. Kiekvienu atveju, įskaitant ir tas išimtines aplinkybes, šis terminas yra skirtingas ir nustatomas atsižvelgiant į planuojamai kelionei reikalingą laiką, pridedant papildomas 2 dienas. Direktyvoje (ES) 2019/997 nepateikiama išimtinių aplinkybių sąrašo, todėl tokiais atvejais būtų atsižvelgiama ne tik į pačią kelionės trukmę, bet ir į kitas aplinkybes, dėl kurių asmuo negali pradėti kelionės iš karto gavęs ES LKD (pavyzdžiui, karo padėties, stichinių nelaimių ar kitų konsulinių krizių atvejais, į išduotą ES LKD asmuo turi gauti vizą, išduotas ES LKD asmeniui siunčiamas paštu ir pan.). Išskirtinės aplinkybės (atvejai) yra labai įvairios, todėl nėra galimybės nustatyti bendrųjų kriterijų ar sąlygų, kurioms esant ES LKD galiojimo terminas galėtų būti ilgesnis kaip 15 kalendorinių dienų. Pačioje Direktyvos (ES) 219/997 preambulėje nurodoma: kadangi pametus pasą arba kelionės dokumentus asmenims trečiosiose šalyse gali kilti rimtų sunkumų, būtina išlaikyti pakankamą lankstumą išimtinėmis aplinkybėmis.

8. Siūloma nustatyti asmenų pareigą grąžinti ES LKD atvykus į kelionės tikslo valstybę tos valstybės kompetentingoms institucijoms. Direktyvoje (ES) 2019/997 nenustatoma, kokioms ir kurių ES valstybių institucijoms ES LKD turi būti grąžinti, bet pavyzdyje nurodoma, kad tai galėtų būti sienos apsaugos pareigūnai arba už pasų išdavimą atsakingos institucijos. Siekiant užtikrinti dokumento saugumą, papildomai nustatoma, kad atitinkami dokumentai turi būti kaip galima greičiau sunaikinti. Konsuliniame statute siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, kurioms galima grąžinti ES LKD, yra prašymus dėl Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo priimančiosios institucijos. Lietuvoje tokia institucija yra Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kitose ES valstybėse – LR konsulinės įstaigos (išskyrus diplomatinės atstovybės prie tarptautinių organizacijų ir garbės konsulinius pareigūnus). Šioms įstaigoms būtų galima grąžinti tiek Lietuvos Respublikos, tiek kitų ES valstybių konsulinių įstaigų išduotą ES LKD. Kitos ES valstybės narės priims sprendimus, kokioms institucijoms galima grąžinti ES LKD jų teritorijoje, todėl galimybė dokumentą grąžinti LR konsulinei įstaigai siejama su tuo, ar priimančioji valstybė nebus nustačiusi privalomo grąžinimo konkrečiai jos kompetentingai institucijai. Jei asmenų gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublika, tai ES LKD turėtų grąžinti atitinkamam Migracijos departamento teritoriniam padaliniiui.

9. Atsižvelgiant į tai, kad Vidaus reikalų ministerijos ir jos pavaldžių įstaigų kompetencijai priskirta koordinuoti valstybės asmens dokumentų išdavimo politikos įgyvendinimą, užtikrinti teisės aktų ir tarptautinių standartų reikalavimus atitinkančių Lietuvos Respublikos asmens dokumentų projektavimą, gamybą ir išrašymą, rengti asmens dokumentų blankų privalomas formas, derinti asmens dokumentų eskizus, grafinius projektus ir etalonus, organizuoti asmens

dokumentų gamybą, išrašyti asmens dokumentus, atitinkančius teisės aktų ir tarptautinių standartų reikalavimus, apskaityti asmens dokumentų blankus ir išrašytus asmens dokumentus, užtikrinti gautų asmens dokumentų blankų apsaugą, siūloma pavesti vidaus reikalų ministrui patvirtinti ES LKD ir ES LKD įklijų formas ir paskirti instituciją, kuriai būtų pavesta atrinkti įstaigą, atsakingą už vienodų ES LKD ir ES LKD įklijų blankų gamybą. Atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/997 16 ir 17 punktuose nustatytus įpareigojimus valstybėms narėms, siūloma nustatyti, kad Užsienio reikalų ministerija vykdo pastovią Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų išdavimo stebėseną, renka, rengia ir kasmet Europos Komisijai teikia statistinius duomenis apie išduotus ES LKD ir informaciją apie atvejus, susijusius su ES LKD klastojimu ir melagingos informacijos teikimu siekiant gauti ES LKD, taip pat teikia Europos Komisijai informaciją, reikalingą Direktyvos (ES) 2019/997 poveikio įvertinimo ataskaitos pagrindinėms išvadoms parengti. Atitinkamai siūloma teisėsaugos institucijų ir įstaigų (pavyzdžiui, Lietuvos policijos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM) pareigą teikti Užsienio reikalų ministerijai informaciją apie nustatytus ES LKD klastojimo atvejus. Informaciją apie atvejus, susijusius su melagingos informacijos teikimu siekiant gauti ES LKD, Užsienio reikalų ministerijai teiktų konsulinės įstaigos. Tokią konsulinių įstaigų pareigą nustatytų užsienio reikalų ministras įsakymu. Teisėsaugos institucijos ir konsulinės įstaigos minėtą informaciją teiktų užsienio reikalų ministro patvirtinta ir su vidaus reikalų ministru suderinta Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo, grąžinimo, grąžintų Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų sunaikinimo ir informacijos apie Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus teikimo tvarka.

10. Atsižvelgiant į tai, kad laikinųjų kelionės dokumentų išdavimas yra vienas iš konsulinės pagalbos teikimo atvejų, nustatytų Konsuliniame statute, į kurį perkeltos Direktyvos (ES) 2015/637 nuostatos, o ES LKD būtų išduodamas ne tik neatstovaujamiems Lietuvos Respublikos piliečiams, bet ir jų šeimos nariams užsieniečiams bei asmenims, kuriems Lietuvos Respublika yra suteikusi apsaugą, būtina keisti ir Konsulinio statuto 22 ir 22¹ straipsnius ir juose nustatyti, kad valstybės materialine pagalba laikoma ne tik pagalba, kurią neatstovaujamam Lietuvos Respublikos piliečiui suteikė kitos ES valstybės konsulinė įstaiga, bet ir pagalba, kuri buvo suteikta minėtoms kategorijoms priskiriamiems užsieniečiams, ir kad išlaidas už tokią pagalbą Lietuvos Respublika per 12 mėnesių atlygina tą pagalbą suteikusiai ES valstybei. Tokias ES LKD išdavimo išlaidas pareiškėjai turėtų grąžinti arba jos būtų išieškomos. Šiais pakeitimais būtų įgyvendinta ir Direktyvos (ES) 2019/997 5 straipsnio 3 dalis, pagal kurią materialinės pagalbos (šiuo atveju už ES LKD išdavimą) gavėjai įsipareigoja savo pilietybės ES valstybei narei sumokėti tokius mokesčius Direktyvoje (ES) 2015/637 nustatyta tvarka, kuri (t. y. tos tvarkos nuostatos) jau yra perkelta į Lietuvos nacionalinę teisę ir galioja.

11. Atsižvelgiant į tai, kad 2024 m sausio 1 d. įsigaliojo Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, kuriuo nuo 2024 m. sausio 1 d. iš esmės pakeistas neįgalumo reglamentavimas (sąvokos, vietoj „neįgalusis“ vartojama „asmuo su negalia“, o vietoj sąvokos „darbingumas“ – sąvoka „dalyvumas“), atitinkamai tikslinama ir Konsulinio statuto 32 straipsnio 2 dalis.

12. Direktyvos (ES) 2019/997 19 straipsnis nustato, kad valstybės narės ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo 9 straipsnyje nurodytų papildomų techninių specifikacijų priėmimo, priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos ir, kad tas priemonės jos taiko praėjus 36 mėnesiams po to, kai priimamos minėtos papildomos techninės specifikacijos. Papildomas technines specifikacijas Europos Komisija patvirtino 2022 m. gruodžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/2452, kuriuo nustatomos Tarybos direktyva (ES) 2019/997 nustatyto ES laikinojo kelionės dokumento papildomos techninės specifikacijos. Atitinkamai ES valstybės narės iki 2024 m. gruodžio 8 d. privalo priimti ir paskelbti įstatymus ir

kitus teisės aktus, kuriais perkeliamos šios direktyvos nuostatos, ir ne vėliau, kaip nuo 2025 m. gruodžio 8 d. pradėti taikyti nustatytas priemonės. Atsižvelgdama į tai, kad dar iki 2024 m. rugsėjo mėn. ES delegacijos bus įpareigos informuoti trečiąsias šalis apie naują ES LKD, Europos Komisija informavo, kad valstybės narės gali pradėti taikyti naują reguliavimą ir ES LKD išduoti anksčiau, kaip 2025 m. gruodžio 8 d., todėl siūloma, kad Konsulinio statuto ir jo lydimųjų įstatymų projektai įsigaliotų 2025 m. gruodžio 1 d., išskyrus nuostatas dėl pavedimų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus, kuriuos siūloma pavesti priimti iki 2024 m. spalio 31 d.

Konsulinio statuto projektu siūloma įtvirtinti pereinamojo laikotarpio nuostatas, taikytinas asmenų prašymams išduoti AGP ar LKD, pateiktiems iki Konsulinio statuto projekto įsigaliojimo dienos. Siūloma nustatyti, kad tokie prašymai būtų nagrinėjami ir sprendimai dėl šių dokumentų išdavimo būtų priimami vadovaujantis iki Konsulinio statuto pakeitimo įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusiomis Konsulinio statuto ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų ar 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimo 96/409/BUSP nuostatomis. Visi iki Konsulinio statuto pakeitimo įstatymo įsigaliojimo dienos išduoti AGP ir LKD, kurių galiojimo data yra vėlesnė negu Konsulinio statuto pakeitimo įstatymo įsigaliojimo data, galiotų iki juose nurodytos galiojimo dienos.

Vadovaujantis Direktyvos (ES) 2019/997 18 straipsnio 3 dalimi, užsienio reikalų ministrui pavedama užtikrinti, kad iki 2025 m. gruodžio 8 d. nepanaudoti LKD būtų pripažinti negaliojančiais ir sunaikinti. Tokiu būdu būtų sudarytos teisinės prielaidos sklandžiai pereiti nuo AGP ir LKD išdavimo prie ES LKD išdavimo.

Konsulinio mokesčio įstatymo ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projektais galiojančiuose teisės aktuose teikiamos nuorodos į AGP ir LTD keičiamos nuorodomis į ES LKD.

Atsižvelgiant į tai, kad ES LKD būtų išduodamas ne tik Lietuvos Respublikos piliečiams, bet ir užsieniečiams ir ne tik grįžti į Lietuvos Respubliką, bet ir - į kitas Europos Sąjungos valstybes, kuriose yra pareiškėjų gyvenamoji vieta, Konsulinio mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte siūloma atsisakyti žodžio „kitus“, kuris suponuoja, kad konsulinio mokesčio lengvata gali būti taikoma tik tuo atveju, kai ES LKD išduodamas grįžti į Lietuvos Respubliką. Konsulinio mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte žodžio „kitus“ išbraukti nesiūloma, nes šiuo atveju konsulinio mokesčio lengvatos taikymas už ES LKD išdavimą ir kitus konsulinius veiksmus yra siejamas su pareiškėjo grįžimu į Lietuvos Respubliką.

Atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, kuriuo nuo 2024 m. sausio 1 d. iš esmės pakeistas neįgalumo reglamentavimas (sąvokos, vietoj „neįgalusis“ vartojama „asmuo su negalia“, o vietoj sąvokos „darbingumas“ – sąvoka „dalyvumas“), atitinkamai tikslinamas ir Konsulinio mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

Kadangi Konsulinio mokesčio įstatymo projektu įgyvendinama Direktyva (ES) 2019/997, siūloma papildyti Konsulinio mokesčio įstatymo priedą – įtraukti Direktyvą (ES) 2019/997.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus minėtas nuostatas, vietoj dabar išduodamų LKD ir AGP būtų išduodamas modernesnis, labiau apsaugotas vienodo formato ES LKD. AGP pakeitus ES LKD, Lietuvos Respublikos piliečiai su šiuo dokumentu galėtų ne tik grįžti į Lietuvą, bet ir vykti į savo

gyvenamosios vietos valstybę narę, sumažėtų valstybės institucijų, atliekančių asmens dokumentų blankų projektavimo, pirkimo procedūras, ir konsulinių įstaigų, kuriose bus išduodamas ES LKD, administracinė našta, nes vietoj dabar išduodamų dviejų skirtingo formato (AGP ir LKD) dokumentų blankų būtų perkami, užsakomi, gaminami ir išduodami vieno formato ES LKD blankai.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Kartu su įstatymų projektais teikiama Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma. Atlikus įstatymų projektų antikorupcinį vertinimą, antikorupciniu požiūriu rizikingų įstatymų projektų nuostatų nenumatyta. Priimti įstatymų projektai įtakos kriminogeninei situacijai nedarys.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti įstatymų projektai įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai nedarys.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymų projektai strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kartu su Konsulinio statuto projektu teikiama lydimieji Konsulinio mokesčio įstatymo ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projektai.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu keičiama sąvokos „konsulinė pagalba“ apibrėžtis įvertinta Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatom. Konsulinio statuto ir Konsulinio mokesčio įstatymo projektais įgyvendinamos Direktyvos (ES) 2019/997 nuostatos.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymų projektus, turės būti priimti:

1. Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo, gražinimo, gražintų Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų sunaikinimo ir informacijos apie Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus teikimo tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro įsakymu, suderintu su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru;

2. Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento blanko ir Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento įklijos formos, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu, suderintu su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru;

3. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymas dėl institucijos, kuri atrinks įstaigą, atsakingą už vienodų Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento blanko ir Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento įklijos gamybą, paskyrimo.

Priėmus įstatymų projektus, Užsienio reikalų ministerija:

1. inicijuos pakeitimą šių teisės aktų:

1.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. 1135 „Dėl Konkrečių konsulinio mokesčio dydžių sąrašo ir Konsulinio mokesčio mokėjimo ir konsulinio mokesčio permokos grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

1.2. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2018 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. V-147 „Dėl Konsulinės pagalbos teikimo neatstovaujamiems Europos Sąjungos piliečiams tvarkos aprašo patvirtinimo“;

1.3. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2002 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. V-72 „Dėl Saugųjų dokumentų blankų ir jų pavyzdžių naudojimo ir apskaitos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje, diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“;

1.4. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2018 m. spalio 5 d. įsakymo Nr. V-263 „Dėl Konsulinių funkcijų atlikimo, organizavimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

1.5. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2018 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. V-146 „Dėl Valstybės materialinės pagalbos Lietuvos Respublikos piliečiams, nukentėjusiems užsienio valstybėse, teikimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

1.6. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2017 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. V-100 „Dėl Konsulinių procedūrų valdymo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;

1.7. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. V-111 „Dėl Užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinių įstaigų teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų sąrašo patvirtinimo“.

2. Inicijuos pripažinimą netekusiais galios šių teisės aktų:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 862 „Dėl asmens grįžimo pažymėjimo“;

2.2. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2008 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. V-141 „Dėl Asmens grįžimo pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2.3. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2005 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. V-111 „Dėl Asmens grįžimo pažymėjimo formos patvirtinimo“.

Siekiant užtikrinti, kad visi teisės aktai, kuriais perkeliama Direktyvos (ES) LKD nuostatos, būtų priimti ir paskelbti laiku, siūloma įstatymų projektus priimti Seimo 2024 m. pavasario sesijoje, pavedant Vyriausybei, užsienio reikalų ir vidaus reikalų ministrams iki 2024 m. spalio 31 d. priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Toks terminas nustatomas vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 69 punktu.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti einamaisiais biudžetiniais metais valstybės, savivaldybių ir kitų valstybės įstaigų fondų lėšų nereikės.

Planuojama ES LKD ir ES LKD įklijų blankų įsigyti 5 metų laikotarpiui. Prognozuojant, kad per metus vidutiniškai bus išduodama po 5 tūkst. vnt. ES LKD ir ES LKD įklijų blankų, įprastinėmis sąlygomis blankų poreikis 5 metų laikotarpiui bus 25 tūkst. vnt. Be to, įgyvendinant Valstybinių mobilizacinių užduočių valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo įgyvendinimo“, 6.1.4 papunktyje Užsienio reikalų ministerijai nustatytą užduotį (organizuoti konsulinių paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos piliečiams užsienyje), planuojama Užsienio reikalų ministerijoje ir konsulinėse įstaigose sukaupti šių blankų išteklių ir šiam tikslui įsigyti dar 75 tūkst. vnt. blankų. Preliminari vieno ES LKD ir ES LKD įklijos komplekto kaina, kai užsakoma 100 tūkst. vnt. ir daugiau, yra 2,2 Eur (užsakant 50 tūkst. vnt. – vieneto kaina 2,12 Eur). Užsakant po 100 tūkst. vnt. ES LKD ir ES LKD įklijų blankų, 2025 m. įstatymams įgyvendinti (ES LKD ir ES LKD įklijomis įsigyti) Vidaus reikalų ministerijai reikės 220 tūkst. Eur papildomų lėšų iš valstybės biudžeto. 2026–2029 m. šiam tikslui valstybės biudžeto lėšų neprireiktų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „Europos Sąjungos pilietis“, „konsulinė pagalba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
